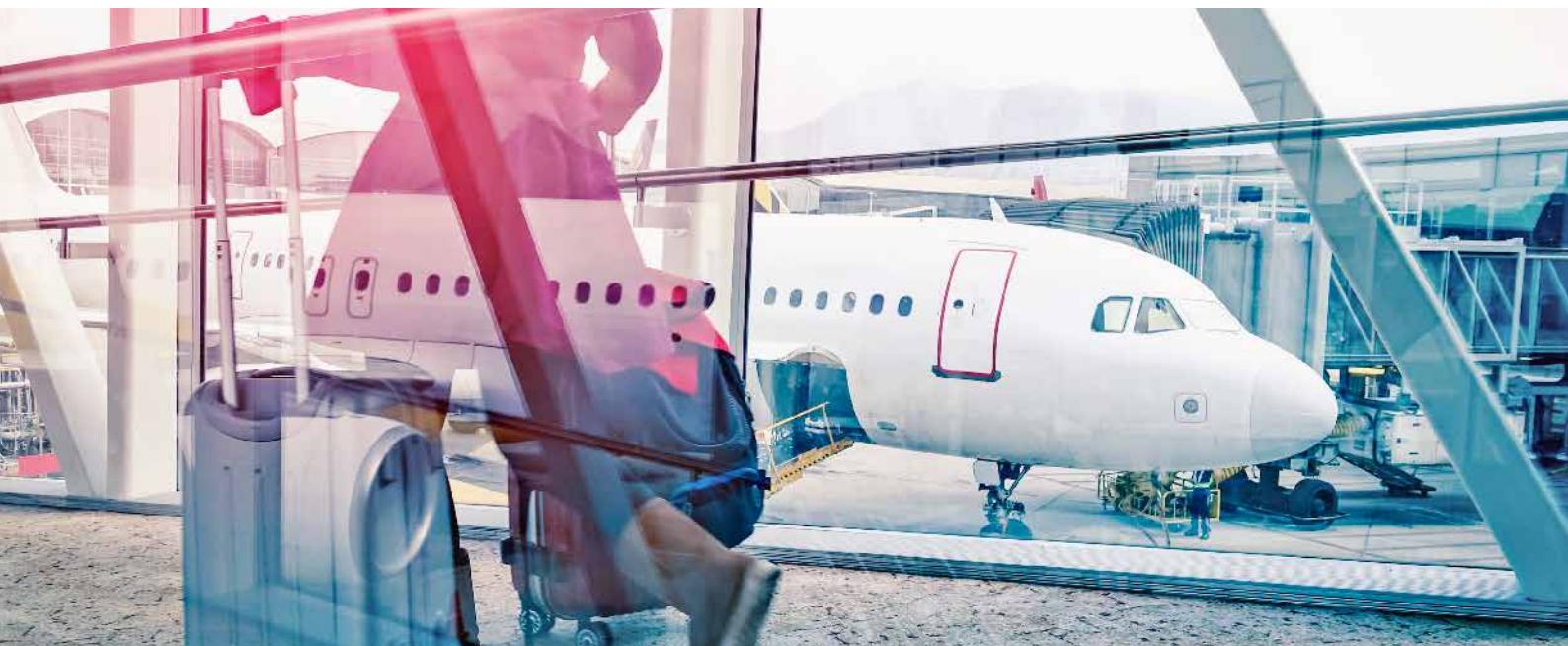

Mobilizacija sredstava za sektor prometa u Evropi

#investEU

Promet svakodnevno pruža ključne veze za milijune europskih građana i poduzeća, omogućujući slobodan protok ljudi i proizvoda. Sigurne, pouzdane i visokokvalitetne prometne veze osnova su unutrašnjeg tržišta i gospodarstva u Evropi. Prometna industrija izravno zapošljava više od 10 milijuna ljudi, čini 4,5% u ukupnom udjelu zapošljavanja te predstavlja 4,6% BDP-a EU-a. Privlačenjem dodatnih ulaganja iz privatnog i javnog sektora, Plan ulaganja za Europu ključan je za osiguravanje prometa kao glavnog pokretača socio-ekonomskog rasta i radnih mjesta.

Zašto je to važno?

Promet se suočava s cijelim nizom izazova u financiranju diljem EU-a: nedovoljna ulaganja, nedostatak prikladnih rješenja financiranja, dotrajala infrastruktura, nedovoljno razvijen i netransparentan plan prometnih projekata, stalni rast gradskog stanovništva te regulatorne i administrativne prepreke. Gospodarska kriza dodatno je ograničila raspoloživost resursa i pristup financiranjima. Suočavanje s ovim izazovima diljem Europe zahtijeva integrirana europska rješenja, povećavajući

privatna ulaganja. Plan ulaganja za Europu može pomoći popraviti poteškoće pri transportu, utirući put za konkurenčki i održiv prometni sustav EU-a u budućnosti.

Europski fond za strateška ulaganja (EFSI) potiče dodatna financiranja iz privatnog i javnog sektora radi podržavanja ulaganja. Ulaganjem u prometnu infrastrukturu, opremu, usluge i istraživanje, EFSI doprinosi stimulirajućem rastu i konkurentnosti.

Čest je slučaj da su prometnim projektima potrebni prethodna priprema i strukturiranje prije no što budu spremni za financiranje. Kao ishodišna točka za tehničke savjete, Europski savjetodavni centar za ulaganja (ELAH) pomaže pokrenuti prometne projekte i učiniti ih robusnijima.

Prepreke ulaganjima i izazovi s kojima se tržište suočava prisutni su i u prometnom sektoru, s izravnim utjecajem na ulaganja. Stvarajući stabilno i predvidljivo regulatorno okruženje na koordiniran način ključan je element u povećanju povjerenja ulagača u prometnu industriju EU-a.

Mogućnosti i pogodnosti

Promicatelji prometnih projekata, kako iz javnog tako i iz privatnog sektora, mogu imati korist od Plana ulaganja tako što će dobiti **financiranje** od Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSI), **registrirati projekt** za dopiranje do potencijalnih ulagača diljem svijeta preko Europskog portala projekata ulaganja (EIPP) te iskoristiti **savjetodavne usluge** Europskog savjetodavnog centra za strateška ulaganja (EIAH). Bez specifičnog cilja dodijeljenog po sektorima, EFSI može podržati postupke koji odgovaraju politikama Unije, prepoznajući važnost ulaganja u prometne infrastrukture, no također opremu i inovativne tehnologije:

- Luke, brane, zračne luke, ceste, određene željezničke linije koje povezuju gradska središta, logističke platforme i uvođenje sustava upravljanja prometom na tračnicama te vlakovima (ERTMS) ili zrakoplovima (SESAR).
- Obnavljanje i nadogradnja cestovnih i željezničkih mreža, uključujući one u urbanim gradskim područjima.
- Ozelenjivanje morske i kopnene vodovodne infrastrukture, flota i vozila, uključujući UPP-ove za brodove ili tegljače, uključujući električnu mobilnost za automobile.
- Ulaganja koja uključuju subjekte koji se nalaze ili su osnovani u državama članicama EU-a te koji se protežu na zemlje koje se nalaze unutar opsega pretprištupnih politika i politika susjedstva.

Prometni projekti poput uvođenja ERTMS-a i SESAR-a, ozelenjivanje morskog i kopnenog prometa vodama te infrastruktura alternativnih goriva duž glavnih cesta mogli bi biti relativno male veličine. U tim bi slučajevima mogli profitirati od udruživanja sredstava ulagača u nacionalne, subnacionalne, višedržavne ili regionalne ulagačke platforme, uključujući nacionalne razvoje banke (NRB-ove). Povezivanjem malih projekata, ulagačke platforme stvaraju veću raznolikost, veće pojedinačne projekte i smanjeni rizik.

Kako pristupiti financiranju?

Infrastrukturni i inovacijski projekti trebaju konzultirati **namjenski Prozor** razvijen preko ELB-a. Mala i srednja poduzeća trebaju konzultirati **MSP prozor** implementiran preko Europskog investicijskog fonda (EIF)

Primjeri projekata i aktivnosti prikladnih za financiranje

Infrastruktura pristupačnosti luka (Španjolska)

Prikupljanje ulaganja za poboljšanje kopnenog pristupa lukama koje su u državnom vlasništvu.

Regionalni vozni park pružnih vozila Trenitalia (Italija)

Nabava vozognog parka pružnih vozila za regionalne željezničke putničke usluge u pet regija Italije.

Dodatni izvori financiranja

Mogućnosti ponuđene u okviru Plana ulaganja za Europu nadopunjaju bespovratna sredstva i finansijske instrumente koje pružaju **Europski strukturni i investicijski (ESI) fondovi** s ukupno 58,5 milijardi eura za razdoblje od 2014. do 2020. godine: 32,5 milijardi eura za promet i okoliš u okviru Kohezijskog fonda i 26 milijardi eura za promet u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj. EFSI pruža rizične ulagačke instrumente. EFSI i ESI mogu se kombinirati radi povlačenja dodatnih ulaganja. Ovo je dodatak **Instrumentu za povezivanje Europe** (budžet sredstava od 24,05 milijardi eura za TEN-T projekte za razdoblje od 2014. do 2020. godine i dužnički instrument CEF-a koji nudi kredite i jamstva preko Europske investicijske banke) i **Obzor 2020.** (6,3 milijuna eura za pametan, zeleni i integriran promet za razdoblje od 2014. do 2020. godine).

Komisija je unutar Plana ulaganja postavila cilj postizanja barem ukupnog udvostručenja u korištenju finansijskih instrumenata u okviru ESI fondova. Taj cilj (otprilike 23 milijarde eura) je nadohvrat ruke: na temelju trenutačnih procjena očekuje se da će planirane ukupne raspodjele u Kohezijskoj politici finansijskim instrumentima u 24 države članice samo za FRDF iznositi 20 milijardi eura.

Više informacija o mobilnosti i prometu na razini EU-a:

http://ec.europa.eu/transport/index_en.htm.